

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hordva 80 fillér.
Vidékre postán 1.40 kor.

Egyes szám ára 2 fillér.

Megjelenik mindennap.

KOLOZSVÁRI HIRLAP

FÜGGETLEN NAPILAP.

Egy négyszögcentiméternyi hirdetés
ár 8 fillér. — Gyárosok,
kereskedők és iparosok árkedvez-
ményben részesülnek.

Apró hirdetés 60 fillér.

Nyiltéri cikkek garmond sóra
után 40 fillér fizetendő.Főszerkesztő: **Dr. ÓVÁRI ELEMÉR.**Felelős szerkesztő: **CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY.**

A titkos kéz.

Kolozsvár, okt. 21.

(cs.) A szabad gondolkozásu, a véleményt őszintén megmondó, a sötétségben bujkálók álarcait lerántó, a rejtegetett bűnös manipulációkat felszínre hozó embernek, sajtónak, tollnak a mai korrumpált viszonyok között folyton aggódnia, félnie kell attól a láthatatlan titkos kéztől, mely egyre és egy sirt mind mélyebbre az igazság számára.

Igaz, hogy mély kell legyen ez a sir, mivel a titkos kéz addig dolgozik, nem riadva vissza a legpiszkosabb eszközöktől sem, a míg csak az igazság védelmezői kezéből ki nem ragadja a fegyvert, bedobván azt abba a mély sirba, mely sajnos, nap-nap után mindég nagyobb lesz, minél több áldozat kerül bele.

Hány és hány védelmezőjét az igazságnak kényszerített már fegyvere letételére a titkos kéz, megunván a piszkos sárral való megdobálást, s elkeseredetten vonultak felre a harctérről, nem birván ki tovább a titkos kéz gyűjtötte mocsár undorító bűzét.

Mert hát a titkos kéz két eszközt ismer az igazság elhallgattatására: a megvásárlást és az üldözést. Hiszen hány hangosan kiabáló nép tribunt ismerünk a multban, a kik ma a rang és félelmetesség foka szerint csöndesen hallgatagon huzódnak meg egy-egy zsiros hivatal íróasztala mögött. Viszont hány oly ember él közöttünk, a kik mert megvesztegetni nem engedték magukat, meggyőződésüket megtartva ugyan, de kénytelenek voltak meghátrálni a titkos kéz piszkos fegyverei elől, mivel nem volt aki megvédelmezze, buzdítsa s a további kitartásra serkentse.

Ma is itt Kolozsváron látjuk működni, mozogni azt a titkos kezét, mely az igazság tollának hegyét akarja megtompítani.

Mi is tudjuk, mi ismerjük ezt a titkos kezét, de bátran szembeszállunk vele. A piszkos fegyverek ellenében ott van nekünk a titkos kéz pártfogoltjai bűnösségének írott bizonyítékai.

Ám jöjjön a titkos kéz, mi nem engedjük az igazság fegyverét kiragadni kezünkől, nem engedjük, hogy azt is az igazság sir-

jába temessék. Eszközeitől nem riadunk vissza, mert erős vérttel állunk elébe: Kolozsvár polgárainak szeretetével, bizalmával.

Lássuk hát a titkos kéz hatalmát, lássuk meddig merészel még eszközeivel kísértetni bennünket, hogy türelmünk fonala elszakadjon és elő szedjük azt a nagy söprűt, a mely tisztítani fog. Mert mi tudjuk, nagyon jól tudjuk, merről fuj a szél . . .

A szövetségi törvénytervezet bírálata.

A mai politikai viszonyok között valószínűtlen, hogy Nagy Ferencz dr. szövetségi törvénytervezete kormányjavaslatává válva, parlamenti tárgyalásra kerülhessen — de az így nyert időköz éppén jó arra, hogy a törvénytervezet a közvélemény kritikáján átrostálódjék s végeredményben úgy alakuljon ki, hogy a szövetségi kérdést tényleg megoldja. A törvényjavaslat jövődő tárgyalása részére bizonyára becses anyagot halmozott fel maga Nagy Ferencz dr. is, de ezt az anyagot még előnyösebben növeli az a két bírálat, mely Nagy Ferencz dr. törvényjavaslatáról eddig megjelent.

Brázay Zoltánnak az Országos magyar kereskedelmi egyesüléshez beterjesztett véleménye, a gyakorlati kereskedelem szempontjából, a tervezetnek a fogyasztási szövetkezetekről szóló pontjaival foglalkozik csak s azokat a maguk teljes egészében törölni, illetve módosítani kívánja. A fogyasztási szövetkezetek ma mértéketlen versenyt folytatnak a kiskereskedők ellen s egészségtelen munkájukat csak elősegíti az a nagyarányú állami segítség, melyet különböző jogcímek alatt vesznek igénybe. E hátrányon a Nagy Ferencz-féle törvényjavaslat sem segít, mert igaz ugyan, hogy kimondja az elvet, hogy a szövetkezetek csak tagjakkal köthetnek üzletet, de e tétel nem imperatív, mivel nyomban kivételt is tesz a fogyasztási szövetkezetek javára azzal, hogy a fogyasztási szövetkezeteknek jogot ad oly áruk eladására nemtagok részére is, a mely áruk gyorsan romlanak, vagy nyílt boltban nem kaphatók. A mennyiben pedig bizonyos cikkek — szeszes italok, dohány, só, lőpor stb. — árusítása hatósági engedély alapján történik, az engedély tartalma irányadó. Ez a félrendszerű a kiskereskedelem érdekeit nem védi meg. A fogyasztási szövetkezetek e pontok védelme alatt mindent árusíthatnak, szóval, ugyanazt az adó- és illetékmentes versenyt folytathatják a súlyos adóterheket viselő kereskedőkkel szemben, mint ma. De a tisztességtelen reklám: a szószék-

ről, templomokból jövő pártfogás, a szelid hatósági nyomás és egyéb hasonló eszközök ellen sem nyújt a Nagy Ferencz-féle törvénytervezet védelmet. mert büntető határozmányai nincsenek. Brázay Zoltán az új szövetségi törvénytől határozott, félre nem magyarázható és büntető szankcióval bíró intézkedéseket követel. A szövetkezet ne áruljon csak tagjainak, vagy, ha ezzel ellenkezően jár el, semmi kedvezményben ne részesüljön, hanem viseljen minden terhet éppén úgy, mint az egyéni kereskedő. — Ezzel a módosítással Brázay jónak találja Nagy Ferencz dr. törvénytervezetét, míg enélkül haragra hívja ellene a magyar kereskedőket.

A hitelszövetkezetek, különösen az évtársulatos vagy az ugynevezett koronaszövetkezetek szempontjából bírálja Nagy Ferencz dr. törvénytervezetét Beck Dénes szövetségi igazgató tanulmánya, kiterjeszkedvén arra a felterjesztésre is, melyet e kérdésben a budapesti kereskedelmi és iparkamara intézett a kormányhoz. Beck Dénes tanulmánya mindenekelött azzal a felfogással szállt harcba, melynek a budapesti kereskedelmi és iparkamara is kifejezést adott, hogy a hitelszövetkezetek nagyrésze csak az igazgatóság hasznát keresi és e célból a hite/nyújtási betétes rendszerrel akként komplikálja, hogy a kölcsön nehéz anyagi következményekkel sulyosodik a kölcsönvevőre. Ezzel szemben Beck arra hivatkozik, hogy az évtársulati szövetkezetek ellen panasz nem fordult elő, a mi kétségtelen jele (?) annak, hogy ez a rendszer egészséges, célszerű és ennélfogva úgy az állam, mint a társadalom a legmesszebbmenő pártolásra méltó (?). Beck Dénes tanulmánya részletes módosításokat ajánl Nagy Ferencz törvénytervezetéhez. Reakcionáriusnak találja azt az intézkedést, hogy a szövetkezetek főkövet ne állithassanak fel s a szövetkezet tagja csak területbeli lakós lehessen, mert a szövetségi eszme nem ismer térbeli korlátokat és határt. Gyakorlatilag célszerűtlen a törvénytervezetnek az az intézkedése, hogy az újonnan belépő tagokkal a szövetkezet vagyoni állása részletesen ismertetendő, mivel az részben visszaélésekre, az üzleti titkok kihasználására vezethet, másrészt időközi mérlegek felállítása által a munkát szaporítja. Sérelmesnek vallja Nagy Ferencz dr. a tervezetnek azt az intézkedését is, hogy a szövetkezetből kivált tag a kiválás után keletkezett tartozásokért is felelős legyen, mert így csak az lépne be a szövetkezetbe, a kit hitelszükséglete erre kényszerítene. Beck Dénes, Nagy Ferencz dr. és a budapesti kereskedelmi és iparkamara javaslatával szemben azt tartja helyes eljárásnak, ha az 1875: XXXVII. t.-cz. 223—257. §§-ain változás vagy alakítás nem

történne, mert ez a törvény elég módot nyújt a szövetségi életben jelentkezett egyes kinövések orvoslására. A fenálló törvénynek egyetlen hátránya az, hogy a szövetkezetek alapítása nagyon könnyű, de ezen az új törvényjavaslat sem segít. Ezért Beck Dénes szerint új törvényre szükség nincs: a kérdés rendezhető oly novelláris intézkedéssel, mely kimondja, hogy minden hitelszövetkezetnek egy központ kebelébe kell t. r. t. z. n. a és jövőben a szövetkezetek csak egy központ közbenjárása és felelősége mellett alakulhatnak.

A kolozsvári elmegyógyintézet.

Az örültek között.

II.

Kolozsvár, okt. 21.

Megtekintettük ezután a gazdagon felszerelt gyógytárt, honnan a tornaterembe kalauzoltak bennünket. Rendkívül érdekes ennek a berendezése, melyet a javulóban levő betegek használnak. Vannak hinták, mászólétrák, korlátok, izomfejlesztők stb. De legérdekesebb a biztos lépésre tanító készülék, mely a tornaterem mellett levő kis szobában van felállítva. Ez a készülék egy létrafok szerint készült faalkotmány, többféle akadályllyal berendezve, hogy a biztos lépésre begyakorlódjon a járnai nem tudó, vagy bizonytalanul lépő beteg a mi rendesen hátgerincsorvadásban szenvedőknél is fordul elő.

A nagyon érdekes készülék megtekintése után a villamossági termet kerestük fel. Ennek a berendezése páratlan a maga nemében és hasonló csak a hamburgi elmegyógyintézetben van, mely tudvalevőleg a világ legnagyobb ilyen intézete. Ez ugyanis 10.000 beteg befogadására képes, oly nagy arányú. Ebben a teremben minden tárgy leköti a szemlélő figyelmét. Érdekes a mérőszék. Ebbe ültetik a betegeket s naponként figyelik a test fogyatkozását. Nem kevésbé érdekesek azonban a többféle villamossági készülékek. A legremekbebb azonban a fémfürdő. Ez tulajdonképpen egy nagy láda, melynek tetején egy nyílás van a fej szabad tételére. Ebbe ültetik be a beteget s egy nyomásra circa 100—120 villamlámpa gyul ki belül, a melyek nagy hőséget kifejlesztve a kövőbb testalkatu betegek soványítására szolgálnak.

Mindezeket a dolgokat rendre megtekintve, átsétáltunk a közös fürdőszobába. Tizenöt-husz kád áll itt a betegek rendelkezésére, ugyanannyi fürdő és pihenő kabinnal. Van itt még egy villamos kád is.

Természetesen mindenütt a legnagyobb rend és tisztaság uralkodik. Bámulatos, meglepő a szolgál-

személyzet udvariassága, a mit bizony kevés helyen tapasztalhatunk még uriembereknél is pl. a városházán vagy a rendőrségen.

Az orvosok társalgó-szobája s különböző egyéb mellékhelyiségek megtekintése után aztán jelezték kalauzolónk, hogy most már a különböző betegszobák megtekintésére kerül a sor.

Akaratlanul is izgatottak letünk abban a tudatban, hogy nem sokára elötteünk fognak állni azok a szerencsétlen embertársaink, kiket a végzet a legszonyabb csapással sújtott. (cs.)

(Folytatjuk.)

A bécsi rablógyilkosság és az ujságok.

„Die miserable Zeitungen“ schreiben unwahrheiten — mondotta a rablógyilkos Kleinné a párisi rendőrbiztosnak, a ki őt elfogta. „A nyomorult ujságok hazugságokat irnak.“ Valóban Kleinnének alapos oka volt kifakadni az ujságok ellen. Mert majdnem bizonyos, hogy a „miserable Zeitungok“ közreműködése nélkül, férje urával együtt még most is a szabad levegőt szívják abban a rue st. denisi padlás-szobácskában.

Több mint tíz napig egy világrész rendőrsége kereste-kutatta a bécsi rablógyilkos házaspárt. A nyomok elvezettek Olaszországba, Bazelbe, Budapestre, s ki tudja még hová, de eredmény nélkül. Nem tudták őket elfogni. S ime, amit nem tudott elérni a rendőrség, elérték az ujságok. Az a párisi házmaster ugyanis, akitől a Klein házaspár a lakást kibérelte, a „Petit Parisien“ képes ujságból elolvasta a gyilkosság történetét, látta a gyilkosok fényképét és ráismert az ő két lakójára. Így azután könnyű volt Hamard rendőrbiztos urnak a munkája. A házmaster jelentése alapján könnyű szerrel elfoghatta a rablógyilkosokat.

Tehát egy „miserable Zeitung“ révén sikerült a Klein házaspárt elfogni, miután már sikerült nekik a rendőrségek ellenőrzése alatt álló egy csomó vasuti pályaudvaron át az óriási világváros harmadfél millió lakosa közé keveredni és egy hatodik emeleti padlás-szobácskában a rendőri szemek elől elrejtőzni.

Illik tehát megemlékezni egy kicsit az ujságokról is, amikor a bécsi rablógyilkos házaspárt sikerült elfogni. Illik megemlíteni az ujságokat, köztük ezt a párisi képes ujságot, melyek a büntetések kézrekerítése körül több szolgálatot teljesítettek minden rendőrségnél...

Ennek a párisi házmasternek talán soha eszé ágába se jutott volna, hogy lakói kiléte után érdeklődjék, vagy hogy éppen őket terhelje meg a bécsi Sikora meggyilkolásával. Hiszen pontosan előre megfizették a házbért — és elvégre egy házmasternél ez a fő. Ebben aligha különböznek egymástól a világ házmasterai. Az ujság azonban megmozgatta házmasteri agyának kerekeit.

— Hohó — vélhette magában — milyen különös dolog. Az én új lakóim szakasztott olyanok, mint a milyenek az ujság a gyilkoso-

kat leírja. Igaz, hogy ezeket Kuhn-nak hívják, a gyilkosokat meg Kleinnak, de — fűzhetne tovább gondolatait — hátha hamis nevet használtak. Mert bizony az ilyen gyilkosoktól még ez is kitelik... Legjobb lesz, ha a rendőrségnek szólok.

Ezt gondolhatta s elment a rendőrségre, a hol hamarosan meggyőződtek arról, hogy a Kuhn házaspár csakugyan azonos a keresett bécsi rablógyilkosokkal.

Ez csak egy eset a sok közül. A büntügyi krónikák tanúságot tehetnek azokról a nagy szolgálatokról, amelyeket az ujságok számtalan esetben tettek a büntettek elkövetőinek kézrekerítése körül.

Illett tehát egy kicsit beszélni az ujságokról is, hogy mily hasznosak és mekkora jelentőségűek az ujságok még a rendőri szolgálat terén is. Azok az ujságok, a melyeknek csak ritkán jut dicséret és elismerés a hivatlanok és rosszakaratuk részéről, akik a rablógyilkos Kleinnével együtt mindig csak „miserable“ ujságokról beszélnek...

(r. r.)

Br. Wesselényi Béla †

Kolozsvár, okt. 21.

Az erdélyi arisztokrata fényes történelmi nevű családok legnagyobb részét gyászba borította a tegnapi délután báró Wesselényi Bélának, a kiváló főurnak s a sportvilág országos nevű kitűnőségének váratlan, megdöbbentő halála.

Báró Wesselényi Béla, ki dacára magas korának még a legutóbbi alsó zsuki lóversenyeken is ténylegesen részt vett, sőt több díjat is nyert, diadalainak, győzelmeinek színhelyén lelte halálát.

Ugy halt meg a véletlen folytán, mint igazi hadvezér a csata mezőn. Tragikus haláláról az alábbi tudósítást vettük:

Nagy főúri társaság rándult ki a tegnapi Alsó-Zsukra vadászni, melyen báró Wesselényi Béla az Ergélyi-Falka-Vadász-Társaság elnöke is részt vett.

Kitűnő hangulat uralkodott a vadászatban. Maga az öreg báró is igen kedélyes volt s dacára a több órán keresztül való lovaglásnak, a legjobb kondícióban volt.

Délután fél négy órakor éppen akkor, mikor nagy hajtás volt, a báró sebes vágatva egy hegytetőn tüzte a vadat, kétszer-háromszor megingott a nyeregben, majd lezuhant.

Az utánna jövők eleinte azt hitték, hogy valami szerencsétlenség történt vele, a mikor azonban hozzája értek, megdöbbenve látták, hogy meg van halva. A lóháton szívvelhűdés érte és nyomban meghalt.

Természetesen azonnal vége szakadt a vadászatnak. A vigság szomorúságra változott. Könyvezve

vette körül a nagy társaság a jeles sportmánt, ki legalább egy fél-század óta ritkán szált le a nyeregből, annyira szerette a lovakat.

Megható látványt nyújtott, a mikor az illusztris társaság egy rögtönzött hordágyra téve a tragikus véget ért öreg bárót, lehozta a hegytetőn, kísérvén a gyászmenetet az immár gazdátlanul maradt 24 éven át hűséges lova az elhunytak.

A nemes báró holttestét kocsin hozták be még az est folyamán Kolozsvárra, hol halálhíre mindenfele mély részvétet keltett.

Wesselényi Béla báró, ki 66 évet élt, évek hosszú sora óta falkanagy, a lelke, vezető szelleme volt az Erdélyi-Falka-Vadász-Társaságnak.

Temetése valószínűleg szombaton lesz. Hült tetteit haza fogják szállítani a családi sírboltba.

Halálhírére a vármegyeházára s több jótékony intézetekre kintűzték a gyászlobogót.

Uri éjjeli menedékhely Kolozsvárt.

Kolozsvár, okt. 21.

Ös idők óta úgy van nálunk e hazában, hogy míg a szegény ember nyomorog, éhezik, addig a gazdagok mulatnak, tobzódnak.

Tapasztaljuk ezt és pedig óriási arányokban Kolozsvárt is. Igaz, hogy a mi jó uraink nem a nagy nyilvánosság előtt teszik ezt, de nem is a családi otthonban, hanem a Gorkij „Éjjeli menedékhely“-e mintájára berendezett kényelmes lebujszókban, a melyeknek létezéséről a közönséges embereknek fogalmuk sincs, csak a rendőrségnek. Ez pedig a saját jól felfogott érdekében, mert maga is ilyen helyeken rejtőzködik el a nyilvánosság elől — bölcsen hallgat róluk.

A jótékony nemes apostolai, jobban mondva csak hirdetői, mert hiszen neveiket alig találjuk azok között, kik tényleg áldoznak a jótékony oltárán, követvén az egyszeri papot, ki vizet prédikál és bort iszik, a mindent eltakaró sötétség leple alatt ezeken az éjjeli menedékhelyeken tivornyáznak éjszakáról-éjszakára. Természetesen nem csak bor s egyéb más alkohol mellett, hanem azok megédesítőivel.

Ezekhez a lebujszókhoz minden törzsvendégnek külön-külön kapukulcsa van s egymás után ossznak be felgyürt kabát gallérral és lehuzott kalappal.

A közel napokban egy ilyen uri menedékhelyet fedezett fel egy ujságíró, hol papok, nagykereskedők, tőkepénzesek városi főtisztviselők, rendőrségi arany csillagos urak, egyszóval az erkölcs apostolai, a szegény éhínségesek érdekében lelkes szónoklatokat tartó

vezető személyiségek olympusi lakomán valának.

Az ujságíró egy cipész-mester vezette nyomra, ki ugyanabban a házban lakik, a hol az uri éjjeli menedékhely van és a folytonos hangos orgiák miatt nem tudnak a lakók nyugodni. Fel is jelentették, de hiába. Hogy is lehettek annyira naivok, hogy az „uri éjjeli menedékhely“-eket a hatóság még meg is bojjassa.

Mindezek nyilvánosságra hozatalával természetesen újra kiérdeveltük, hogy reánk törjenek azok, kik a csendes hallgatás révén oly annyira kegyeltek a közerkölcs örei előtt.

Orosz—japán háboru.

Utóbbi napokban az európai sajtó egy része oly híreket közölt, amelyekből azt lehetett volna következtetni, hogy az oroszok jelentékeny előnyöket vívtak ki, továbbá, hogy Kuropatkin személyes közbelépésével, bátorságával vívta ki emez előnyöket.

Lassanként azután kivil, hogy a csata egyes részleteiben az orosz ezredek tényleg hősiességű halálmegegyezéssel védelmezték állásaikat. — Igen ám, csak hogy csodálatosképpen ezek a nagy hősiességgel küzdő ezredek főleg finn és lengyel ezredek voltak.

Minő megszégyenítés a pétervári hatalmasokra nézve, hogy ép ama népek mentik meg az orosz hadsereg prestige-jét, amelyeket a legembertelenebb módon teljes elnyomatással fenyegetnek, s nemzetiségükből kifogatni törekkeznek. —

Az egész világ embereinek gondolkozó része elvárja, hogy II. Miklós cár, akit jó embernek mondanak nem fog megfeledezni a finn és lengyel ezredek magasatos viselkedéséről és be fogja látni, hogy a finn és lengyel nemzet erősebb oszlopa, mint azok a hóhérfajzabeli tanácsadók, kik a finnek és lengyelek kiirtását Oroszország nagyhatalmi biztonságának mellözthetetlen követelményeként tűntették föl.

A harctéri helyzetről világos képet nem nyújthatunk, mert az érkező jelentések legnagyobb része, mintha szándékosan burkolná homályba a harctéri eseményeket, a csata eredményéről még mindig azt állítja, hogy az még nincs eldöntve.

— Pedig kétségtelen, hogy az oroszok offenzíváját a japánok megtörték s az orosz előnyomulásról és Port-Artur fölszabadításáról ebben a hadjáratban szó sem lehet.

HIREK.

Kolozsvár, okt. 21.

— Városi közgyűlés. Lanyha érdeklődés nyilvánult a tegnapi közgyűlés iránt. Fél négykor még 8—10 bizottsági tag volt jelen. Érdekesebb ügy igen alig is volt tárgysorozaton. A városatyák jobbra-balra ásitottak. Unták magukat szörnyűképpen. Némi élénkség csupán a kolozsvári Nemzeti Színház

segélyének kiadása kérdésénél volt. Dr. Esterházy főjegyző igyekezett kapacitálni a befenteseket, hogy a szakosztályok véleményével elmentésben adják ki Megyerinek a 2000 kor. segélyt. Gyors galopban darálódott le aztán a többkevesébe érdekes tárgysorozat egy része.

— **Ellenőrzési szemlék.** A Kolozsvárt tartózkodó honvéd tartalékos és póttartalékos legénységgel az idej ellenőrzési szemlék megtartása a mai nappal véget ért. A szemlék részben Karátsanyi Lajos százados, részben pedig Örley Béla hadnagy tartotta meg hasonló kedvező eredménnyel, mint az a közös hadseregnél történt. Polgári részről Petrán Sándor városi tisztviselő volt jelen a szemléknél.

— **A Dávid Ferencz-egylet diszközgyűlése.** A Dávid Ferencz-egylet XX-ik közgyűlése folyó hó 29-ikén délután 3 órakor fog megtartatni.

— **A „Kolozsvári Athletikai Club”** október 21-én, pénteken délután 5 órakor a posta-palotában (I. em. 28 sz. szoba) választmányi ülést tart, melyre t. tagtárs urat tisztelettel meghívjuk. Bárány Jósika Gábor elnök, Deák István titkár.

— **Siremlék leleplezés.** Néhai Boros Sándornak, az unitárius kollegium volt igazgatójának a köztemetőben levő siremlékét vasárnap, október 23-án d. e. 11 órakor leleplezik le ünnepiesen az unit. kollegium tanári kara és az ifjusága jelenlétében.

— **A Szent-Imre-Egyesület közgyűlése.** A kolozsvári „Szent-Imre-Egyesület” f. hó 26-án, szerdán d. u. 5 órakor tartja alakuló közgyűlést a román. kath. főgimnázium görög-pótló tantermében, melyre a tag urak szíves megjelenését tisztelettel kéri a szünidei választmány.

— **Lawn-tennis torna- és atletikai verseny.** A kolozsvári egyetemi atletikai klub (K. E. A. K.) október hó 29-én d. u. fél három órakor, a Torna Vivodában őszi versenyt rendez. A nagyszabású verseny érdekesen gazdag műsorában a következő pontok szerepelnek: lawn-tennis verseny, távolgrás, diszkoszvetés, gerelyhajítás, súlydobás, nyújtóverseny, korlátverseny és súlyemelés. A nagyszabású versenyre nagyban folynak az előkészületek. Az eddigi nevezések is azt mutatják, hogy lefolyása ránt élénk érdeklődés mutatkozik a sportkedvelők körökben.

— **Elveszett neufulandi.** Elveszett tegnap egy 7 hónapos kifejlett neufulandi, melynek egyik első lábán és nyaka alatt fehér folt van. A szíves megtaláló, ha Gramanich dohánygyári tisztnek (Dohánygyár) a kutyát vissza viszi jutalomban részesül.

— **Borzalmas gyilkosság.** Egy áldott állapotban levő asszonyt találtak egy karóhoz kötve holtan. Az eset Brünben nagy izgatottságot keltett. A gyilkost nyomozzák. Az eset részletei még eddig ismeretlenek.

— **Ujabb emberszállítvány.** Finnéből jelentik, hogy a Pannónia Cunard hajó csütörtökön indult New Yorkba 2000 kivándorlóval.

— **Késelő bunyovác.** Szabadkáról jelentik: A szabadkai esküdt-bíróság Radonity Tanaszia bunyovác legényt, aki Rucity Dusánt az utcán agyonszurta, 6 évfegyháza ítélte.

— **Gyilkos merénylet Ugron Gábor ellen.** Székely dvarhelyről jelentik: Ugron Gábor ellen kedden egy Zakariás Demeter nevű napszámos merényletet követett el. Ugron ugyanis Székelyudvarhely mellett levő bethlenfalvi birtokán kukoricát raktározott be, midőn az illető megtagadta az engedelmességet Ugron erre arccul ütötte az engedetlen, mire ez később fejszével hátulról Ugronnak rontott és Ugronnak csak annyi ideje volt, hogy balkarjával fejét megvédje, de a fejszecsapás teljesen eltérte karját. Demeter ezután fegyverért szaladt és három lövést tett Ugronra. de egyik sem talált. Demeter már egyzben emberölésért 12 évet ült. — Ugront most lakásán ápolják.

— **Megtaposott esperes.** Barboszán, krassószörénymegyei községben gör. kel. lelkészt választottak a hívek. A választást Popovics Miksa németbogsáni esperes vezette. Egy csapat oláknak valami nem tetszett, hát káromló szavakkal nekiestek az elnöki asztalnak és azt fölfordították. Mikor pedig az esperes a földre esett iratok után nyult, úgy meglökték, hogy ő is a földre bukott, miközben alaposan megtaposták. A vakmerő banda már a csendőrség kezében van.

— **A Finta testvérek bűnpöre.** Nagyváradról jelentik: A nagyvárad esküdtszék tegnap délelőtt megkezdte a Finta-testvérek bűnpörének tárgyalását. A vádlottak előbb felakasztották, azután összezsúrkálták Szabó Lajosné, mert nővérüket rossz utra térítette. — Szabóné később felgyógyult. — A testvérek közül az idősebb érettségizett és a vasuti tanfolyamot végezve, vasuti hivatalnok volt, míg a fiatalabb aránylag nagyon képzett kőfaragó. Harmadik testvérük a ki a gyilkossági kísérletben nem részes, szobrászművész és most Párisban tartózkodik. A vádlottak elegáns fekete ruhában jelentek meg a tárgyaláson és tagadnak. Miután nagyon sok tanút hallgattak ki, a tárgyalás előreláthatólag több napig eltart.

— **György szász király temetése.** Tegnapelőtt este temették el György királyt a legnagyobb pompával a katolikus udvari templomban. Orgonazugás közben vonult be a királyi család és a fejedelmi vendégek a templomba, élükön Vilmos császárral, kit Frigyes Ágost király kísért. Következtek Ferencz Ferdinánd és Károly főhercegek, a gónai herceg, a szász a mecklenburg-schwerini és mecklenburg-streilitzi herceg, valamint sok más rémet fejedelem és főherceg. Hummer udvari lelkész mondott emlékbeszédet, melyben György király vallásszilárdságát, állhatatosságát és fájdalomtűrését dicsérte. Harangzugás, ágyudörgés és puskaropogás közben helyezték el a koporsót.

— **Festő- és rajziskola Kolozsvárt.** Fáy Sándor akad. festőművész festőiskolájába tanítványokul belépni óhajtok, Kossuth Lajos-utca 39. szám I. emeleten jelentkezhetnek.

— **Halló! Hol van a kolozsvári bohém tanya?** Deák Ferencz-utca 26. sz. a. hol izletes magyaros ételek, kitűnő italok gyors, pontos kiszolgálással kaphatók. A vendéglő házas, családi jellegű s e mellett tanyája a Kolozsvár bohémjeinek, otthona az uri társaságoknak. A ki jól, kedélyesen akar mulatni, az menjen a bohém tanyára. Szíves pártfogást kér Nagy Sándor, a tanya kezelője. (9—10)

Pénteken Halászlé

és turós-csusza!

— **Logjobb szer** a nap és szél befolyása ellen a Biró dr.-féle „Havasi gyopár Crème” mely sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. Próbategely 70 fillér. Kapható: a Wolff gyógyszerárban Kolozsvár 78. 8—30.

SZINHÁZ.

* **Premier.** Tegnap este került először színpadra Tompa Kálmánnak, színházunk jeles tagjának „A másik” című egy felvonásos drámalettelje, melyre való tekintettel a nézőtér egészen megtelt. A darab meséje a következő: Gróf Bodonváry (Szakács) szerelmes lesz korábbi jószágigazgatója (Szegeő) Irma leányába (Tölvölgyi) aki azonban Dr. Szentibe (Mészáros) szerelmes. A gróf később megtudva, hogy Dr. Szentinek természetes gyermeke, fia javára lemond a leányról. A nagy rutinnal megírt darab határozottan sikert aratott. A szerzőt tiszszer hívták a lámpák elé s valóságos ünnepelezték őt a közönség. A sok koszoru és csokor közt ott volt a mi babérkoszorunk is, melynek nemzetiszín szalagján a felírás állt: „Tompának, a poéta lelkű színművésznek — A Kolozsvári Hirlap szerkesztőjének”. A premier után a „Szép Galathea”-t adták a lehető legjobb előadásban Kálmár, Károlyi, Tibor szépen énekeltek. Hajnal ötletes, diskret volt a műkereskedőben.

Előadás után a szerző tiszteletére bankett volt a New-York emeleti helyiségében, hol számos toasztban köszöntötték fel Tompa Kálmánt, ki a költészet mezejéről a mai nappal a drámaírás terére lépett át. B. S.

*

Heti műsor.

Csütörtök: A másik 1 ór. Szép Galathea.

Péntek: A másik. A bakter.

Szombat: Szigetvári vértanúk. Vasárnap d. u.: Viola, az alföldi haramia.

Vasárnap este: A tavasz.

TÁVIRATOK.

Budapest, okt. 20.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésén a napirend előtt dr. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter benyújtotta a népiskolai közoktatás módosításáról szóló törvényjavaslatot. Az indoklás kiemeli, hogy a törvényjavaslat célja, hogy a népoktatásnak a népművelődésére és különösen a művelődés nemzeti irányára gyakorolt hatása

belterjesebbé váljék. A törvényjavaslat szabályozni kívánja a néptanítói műveltség színvonalának emelését és az állam befolyásának erősítését. Azután a napirend folyamán az olasz szerződés tárgyalását folytatták. Günther Antal a javaslat ellen szóllal fel Ballagi Géza a javaslat mellett beszélt.

A trónörökös utazása.

Ferencz Ferdinánd trónörökös, ki Drezdában volt a szász király temetésén, ma visszautazott Bécsbe.

Itélet Fenyő Sándor ügyében.

Fenyő Sándor ügyében a királyi tábla ma hozott ítéletet. A királyi tábla az elsőfokú bíróság által kiszabott kilenc havi börtönbüntetést hat hónapi börtönrre szállította le. A védő és ügyész fellebbeztek.

Elfogott gyilkos.

Schardingban tegnap letartóztatták azt az embert, akiről azt hiszik, hogy megölte Trieszt egyik utcáján Fravel Márton péksegédet.

Egy család tűzhalála.

Londonból sürgönyzik: A múlt éjjel egy fodrász házában a Judd Streeten (Brunswick Square) hat személy elégett. Hárman súlyosan megsebesültek. A halottak között van egy család, nagypapa, nagyanya, fiú és unoka.

A szálloda ismeretlen halottja.

Budapesten ma a kerepesi uti Adria fogadóban egy Weisz Benő kereskedő Lentgyörökről néven bejegyzett ember öngyilkosságot követett el. Az öngyilkos sem levelet, sem semmiféle utbaigazító irást nem hagyott hátra. A rendőrség a halott kiléte iránt a vizsgálatot megindította.

Az orosz—japán háború.

Oku főhadai szállásáról jelentik Mukden mellől: A jobb és középső hadsereg a legutóbbi ütközet alatt nemcsak megtartotta állását, hanem előrenyomult. A japán harcvezető 24 kilométerrel van előre tolva. Tegnap pihenő volt, most néhány napig előreláthatólag a hadműveletek szünetelni fognak.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Wesselényi Miklós-u. 7. sz.

Telephon szám 503.

NEMZETI SZINHÁZ

Ma 1904. október 21-én:

A MÁSIK.

Dráma 1 felvonásban.

A BAKTER

Operett 1 felvonásban.

Kezdete este 7 órakor.

Fölülmulhatatlan az ujonnan megnyilt **KALAPKIRÁLY-hoz,**
hol állandóan a legutolsó divat szerinti kalapkülönlegességekben nagy választék van.
KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 17. sz.

Páratlan a maga minőségében!

● A világhírű erdélyi hegyaljai tisztán kezelt valódi és természetes ●

ÖTVÖS-BOROK

ÖTVÖS DÁNIELNÉ bornagykereskedő pinczejéből
KOLOZSVÁRT, Ovár, Bocskay-utca 1. sz.

Ajánlja különlegességeit: **Leányka, Asszu édes, Asszu finom, Sauvignon, Semillon, Muskotály, Rizling, Som, Egri bikavér és Carbenet.** Telefon 511.
A **Müncheni és I. Pilseni sörfőzdeknek** erdélyrészi vezérképviselője. Telefon 511.

— Minden megbízást teljesít. — Üvegek kölcsön. — Nagyban eladásnál magas jutalék. —

Bizományi raktárak: Fuhrmann Károly fűszerkereskedő Wesselényi M. utca 9. Telefon 429. — Adi László fűszerker. Deák F. u. 17. Telefon 470. — Körösi Ákos fűszerk. Tivoli és Deák F. u. sarok. Telefon 432. — Kövendi Károly Kossuth L. u. Haller-ház. — Veress László Monostor-u. 35. Telefon 401. — Böhm Konrád Jókai-u. 11. Telefon 305. — Irimiás Tivadar Arany János-tér 2. — Nyisztor Gergely Hunyadi tér 6. — Balogh János Trefort-u. 20. — Bárdi Sándor Akácfa u. 3. — Nyikora Anna Rudolf-u. 64. — Kondász Dániel Mátyás király-tér 25. 151 20-60

● **A ki** ●

czipőit elegáns és tartós karban szereti tartani,

csak is

GLOBIN

legfinomabb bőrtisztító szert használjon.

Egyedüli gyár:

ifj. Schuller Frigyes
részv.-társ. Eger i. B. Lipcsén.

Jókai-utca 2. szám.

Uj lisztraktár

Jókai-u. 2. a legjobb és legolcsóbb Jókai-u. 2.
lisztbevásárlási forrás.

Jókai-utca 2. szám.

Keresünk lakást a Kossuth Lajos-, Szappan-, Tivoli-, vagy Wesselényi Miklós-utczában, 1, esetleg 2 ágyba való ágyneművel, kiszolgálással együtt.
Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

GLOBUS

tisztító kivonat

jobban tisztít, mint minden más fémtisztítószer.

● A világhírű ●
● müncheni sör ●
● **Pschorr** ●
● **Bräu,** ●
● Poharanként is kapható Deák Ferencz-u. 8. ●
● Tisztelettel: ●
● **PFERSCHI J.** ●

Vadászni akarók figyelmébe! Kitűnő vadászterület bérelhető a **Felek község** összes területére évi 20 koronáért **Bernáth E. Sándornál.**

Ki akar napon 2-3 koronát tisztességes módon és könnyen keresni?

Tisztelettel

értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Wesselényi Miklós-utca 6. sz.** alatt (dr. Goth ház) a mai kor-
nak teljesen megfelelő

fogászati műtermet

nyitottam.

● Készítek amerikai módszer szerint **szájpadlás nélküli műfogakat**, csap fogakat valódihoz hűen a legjutányosabb árban teljes felelősség mellett. —

Kérem a m. t. közönség kegyes pártfogását

NAGY JENŐ

fogtechnikus.

147. sz. 21-25.

Felnöttek, valamint gyermekek is, kik 13-ik életévüket már betöltötték, jelentkezhetnek a „Kolozsári Hirlap” kiadóhivatalában **Wesselényi Miklós-utca 7. sz.** minden délután 3-6 óráig.

Öszi Albert

ékszerész és órás

Kolozsvár, Wesselényi M.-utca 2. sz.

Nagy választék **arany, ezüst** és drágakő **ékszerekben**, valamint a legjobb minőségű **arany, ezüst, acél** és **nickel Sweitzi zsebórákban**. Saját részemre készített és czéggemmel ellátott Sweitzi órákért 3 évi jótállást vállalok. o o

alkalmi névnapi és keresztelői ajándékok arany és ezüst tárgyak javítását, ék-kövek foglalását és órajavításokat a legjutányosabb árban felvállalok, órajavításokért egy évi jótállást vállal. Törött aranyat becserélek vagy o o a legmagasabb árban készpénzért beváltok. o o Tisztelettel

Öszi Albert, aranyműves és órás.